Aprobat

CJRAE BACAU

Director,prof.Nicoleta Mihaela NEAGU

Nr.inregistrare.....

Avizat coordonator CJAP

Prof.Cristina-Maria BIAGINI

STUDIU

PRIVIND PREVENIREA ABANDONULUI SCOLAR

Prof.consilier scolar:Alexandru Diana

1.Argument

Abandonul şcolar este un fenomen îngrijorător, deoarece el determină efecte negative atât în plan psihologic individual, respectiv o alterare a imaginii de sine a elevului în cauză, care-şi va pierde tot mai mult încrederea în propriile posibilităţi şi capacităţi ajungând să dezvolte o teamă de eşec, cât şi pe plan social, pentru că eşecul şcolar permanetizat „stigmatizează", „etichetează" şi conduce la o marginalizare socială cu un nivel crescut de comportamente deviante şi infracţionale. Abandonul şcolar are la bază mai mulţi factori care pot fi diferiţi, dar cel mai adesea asociaţi, elevul se confruntă cu o serie de dificultăţi şcolare care au ca principale cauze: propria persoană, părinţii şi familia, şcoala, comunitatea locală etc.

Principalul motiv pentru care am ales să abordez această temă este bine întemeiat, deoarece prin faptul că lucrez zilnic cu copiii (în învăţământ) am observat o creştere a acestui fenomen, iar prin acest studiu vreau să aprofundez cercetarea privind acest subiect pentru a găsi mai multe soluţii în prevenirea lui,de a consolida relatia cadru didactic-elev-familie.

Abandonul şcolar nu este o problemă nouă. De-a lungul timpului au fost realizate multiple cercetări pentru identificarea şi prevenirea abandonului şcolar. Odată cu trecerea timpului şi apariţia unor noi factori ce contribuie la acest fenomen negativ în rândul elevilor, schimbarea viziunii educativ – informative şi formative, egalitatea de şanse privind educaţia, suportul psihopedagogic oferit în şcoli, este necesară o implicare a tuturor factorilor ce contribuie la educaţia şcolară pentru stoparea şi, eventual, eradicarea acestui fenomen doar prin faptul că iubeşte copiii.

Prezentul studiu reprezintă un proiect de cercetare pedagogică a strategiilor care pot preveni şi înlătura eşecului şcolar din învăţământul gimnazial, care are urmări destul de grave ce pot duce până la abandon şcolar. Abandonul şcolar reprezintă în momentul actual o ameninţare destul de serioasă la adresa instituţiilor de învăţământ. Cercetarea de faţă s-a desfăşurat cu ajutorul a 7 cadre didactice, de 108 elevi şi de părinţiiacestora, încercând astfel prin chestionare să observăm atitudinea fiecărui pion implicat în educaţie referitoare la eşecul şcolar tot mai frecvent în ultima perioadă printre elevii Scolii Gimnaziale Gheorghe Nechita Motoseni.

Obiectivele cercetării

a) Cunoaşterea opiniilor părinţilor privind educaţia copilului în familie şi şcoală;

b) Cunoaşterea opiniilor elevilor faţă de propria lor activitate;

c) Cunoaşterea opiniilor profesorilor privind cauzele abandonului şcolar;

d) Urmărirea concordanţei dintre opiniile formulate de părinţi, elevi şi profesori privind activitatea şcolară, respectiv abandonul şcolar;

e) Determinarea cauzelor obiective şi subiective ale abandonului şcolar în ciclul primar;

f) Elaborarea, pe baza concluziilor obţinute, a unui program concret pentru prevenirea şi diminuarea eşecului şcolar la nivelul şcolii.

Ipotezele cercetării

a) Dacă elevii au o relaţie defectuoasă cu membrii familiei, atunci aceşti elevi prezintă risc de abandon şcolar;

b) Dacă profesorul/învățătorul are o atitudine de indiferență și un stil de predare rigid, greu de perceput şi de înţeles, atunci apariţia și amplificarea riscului de abandon şcolar este mai mare;

c) Dacă elevii au o viaţă anostă, fără prieteni şi persoane la care să apeleze în cazul confruntării cu probleme, atunci riscurile apariţiei abandonului şcolar este mai mare.

Grupul țintă

-108 elevi din ciclul gimnazial

-7 cadre didactice(dirigintii claselor si directorul unitatii)

Metodologia cercetării

Metodologia cercetării s-a centrat pe metoda anchetei bazate pe chestionar,workshop-uri,activitati educative ce au implicat parintii,elevii si cadrele didactice,discutii dirijate.

Perioada de desfasurare

Septembrie2020-Ianuarie 2021

Interpretarea datelor

Din toate cele culese atat din chestionarea copiilor,a parintilor dar si a cadrelor didactice, se desprinde o concluzie şi anume: este nevoie, în primul rând, de o cunoaştere cât mai reală a situaţiilor din familiile dincare provin elevii. De asemenea, este nevoie ca şcoala, prin toate

potenţele sale educative, să găsească din timp cauzele care pot conduce la abandon şcolar pentru unii dintre elevii ei,plierea activitatilor scolare si extrascolare pe nevoile elevilor,cunoasterea stiluilui de învățare a fiecarui elev,realizarea actului educativ bazat pe potențialul fiecaruia.
Am constatat ca și parintii au mare nevoie de sprijin psihopedagogic in a-i ajuta pe copii in efectuarea temelor,a unor sarcini de activitate.
In cee ce priveste chestionarea cadrelor didactice am identificat faptul ca raportul profesor – elev este caracterizat de afectivitate în mică măsură; mai puţin de jumătate din cei chestionaţi consideră că nu este necesară unitatea colectivului de cadre didactice; o bună parte nu cunosc date despre activitatea extraşcolară şi extrafamilială a elevului; mulţi profesori numesc „soluţii" pentru preîntâmpinarea abandonului şcolar, activităţi care fac parte din apanajul muncii didactice de zi cu zi.

Este îngrijorător faptul că profesorii nu remarcă stări de anxietate la elev decât în cazuri rare (cauze familiale). Ei doar cunosc efectele dăunătoare ale unei aprecieri denaturate, folosesc mijloace de stimulare a elevilor şi de disciplinare a clasei. Cea mai mare parte a profesorilor consideră că unitatea colectivului, condiţiile socio-familiale şi de habitat interior, consultaţiile pedagogice acordate părinţilor, reprezintă cheia succesului școlar.

Au fost formulate mai multe propuneri privind preîntâmpinarea şi / sau diminuarea abandonului şcolar, dintre care semnalăm: supravegherea atentă a elevului pentru depistarea precoce a condiţiilor nefavorabile de climat familial sau de grup, metode moderne de predare (alternativ cu cele clasice), prezenţa în şcoală a consilierului, creşterea eficienţei acţiunilor de orientare şcolară şi profesională, interdisciplinaritate etc.

Se constata , intr-un procent semnificativ ca aparitia insuccesului si mai apoi a abandonului scolar este reprezentat de peste 60% de factorii socio-familiali deoarece multi dintre parinti sunt plecati in străinătate,au un statut financiar foarte slab,lipsa motivatiei pentru a merge mai departe,familii numeroase...

Printre **factorii** care favorizează abandonul şcolar la **nivelul elevului şi al familiei** se află:

- **Dificultăţile materiale**. Familiile numeroase, dezorganizate, lipsite de resurse, au probleme în a asigura îmbrăcămintea adecvată tuturor copiilor şi resimt uneori nevoia de forţă de muncă (fie pe câmp, fie în gospodărie pentru a avea grijă de fraţii mai mici).
- **Modelul educaţional oferit de părinţi**. Cel mai adesea, elevii care ajung să renunţe la educaţie provin din familii în care părinţii nu au mai mult de opt clase. Există însă şi excepţii. Există însă destul de frecvent elevi aflaţi în situaţii de abandon care îşi

doresc să îşi completeze educaţia “măcar până la 10 clase”, ca să aibă o calificare, astfel încât să nu ajungă ca părinţii, simpli zilieri, fără mari şanse de reuşită în viaţă.

- **Modelul educaţional oferit de fraţi** este mult mai influent. Familiile unde există fraţi mai mari ce au renunţat timpuriu la educaţie, fraţii mai mici tind să reproducă acest model.
- **Dezorganizarea familiei** atrage după sine dificultăţi materiale. Divorţul, alcoolismul, violenţa în familie sunt semne ce preced adesea decizia de abandon.
- **Implicarea în activităţi aflate la limita legii**. Prostituţia, apartenenţa la găşti de cartier, integrarea în reţele de cerşetorie conduc aproape mereu la renunţarea la educaţie, fiind prezente ca factori demotivatori mai ales la trecerea către clasa a IX-a şi în perioada imediat următoare debutului ciclului secundar superior.
- **Intrarea pe piaţa muncii**. Fie că este vorba de lucrul ca zilier, de activităţi regulate ca barman, de prostituţie sau cerşetorie, prezenţa pe durata semestrelor şcolare în astfel de activităţi aducătoare de venit constituie elemente de risc ce se soldează aproape mereu cu renunţarea prematură la educaţie. O soluţie pentru cei care au nevoie să muncească ar putea fi promovarea unor modele comune din ţările vestice, şi anume implicarea liceenilor ce au nevoie de resurse pentru a se întreţine în activităţi aducătoare de venit pe perioada vacanţelor, având o durată scurtă ca număr de ore pe zi, precum cele de baby-sitting pentru o seară.
- **Încrederea scăzută în educaţie** se dovedeşte a fi mai degrabă un **stereotip infirmat** de realitate. Este posibil ca să apară însă o încredere redusă în educaţie chiar în momentele imediat premergătoare abandonului şcolar. În acest sens, ar putea fi util ca elevii care au renunţat deja prematur la şcoală să intre în contact cu cei aflaţi în risc de a abandona, povestindu-le care este imaginea lor curentă despre şcoală.
- **Migraţia circulatorie** nu pare a fi un factor de risc în sine, dar există **probleme importante de reintegrare** a copiilor de migranţi care părăsesc sistemul şi apoi se reîntorc, la vârste mai mari. Aceleaşi probleme sunt regăsite şi în cazul în care elevii intră la vârste mai mari în sistemul de învăţământ.

La nivelul comunităţii, cei mai importanţi factori care determină abandonul şcolar timpuriu sunt:

- **Norma mariajul timpuriu** acţionează ca un factor care împiedică continuarea educaţiei, mai ales în comunităţile rurale.

- **Apariţia unui copil** tinde să fie o caracteristică a unor comunităţi, mai degrabă decât un act individual. Dincolo de provenienţa din familii dezorganizate, sărace, tinerele fete găsesc de regulă exemple de predecesoare în comunitatea în care locuiesc.
- **Lipsa de securitate în zonă**. Există comunităţi unde, datorită infracţionalităţii ridicate, cadrele didactice se tem să interacţioneze cu părinţii, iar lipsa de colaborare dintre acesţia contribuie la creşterea riscurilor de abandon şcolar.

La nivelul şcolii, situaţiile de abandon pot fi determinate de **repetenţiile repetate şi frecvente,** de **integrarea insuficientă în colectivul clasei de elevi** sau de **calitatea relaţiilor cu profesorii şi cu colegii.** La nivelul şcolii, sunt foarte puţine acţiuni care să prevină abandonul şcolar. Cadrele didactice pot avea un rol important în prevenirea abandonului şcolar timpuriu,

Rezultate anticipate:

- reducerea cu un procent semnificativ a cazurilor de abandon şcolar în rândul elevilor;
- îmbunătăţirea procentului de promovabilitate al elevilor;
- scăderea numărului elevilor cu abandon şcolar şi a celor neşcolarizaţi din diverse situaţii;
- îmbunătăţirea relaţiei profesor-elev-părinte cu scopul declarat de a scădea numărul elevilor cu abandon şcolar

Perioada de desfasurare a acestui studiu a fost semestrul 1 al acestui an scolar dar,analizand anumite situatii referitoare la readaptarea ,conectarea elevilor la cerintele scolii la inceput de semestu II ,imi propun spre a duce acest studiu mai departe deoarece elevii,parintii si cadrele didactice isi doresc o colaborare mai stransa,avand in vedere ca fiecare au depasit cu greu perioada de lucru on-line,de aceea imi propun sa fiu puntea,punctul de legatura dintre scoala si familie prin activitati de consiliere de grup si individuala,prin sustinerea socio-emotionala a elevilor si cea psihopedagogica a profesorilor.